

Gdańsk, dnia 24 października 2024 r.

PS-IX.431.2.24.2024.ML

PROTOKÓŁ

Z KONTROLI KOMPLEKSOWEJ

przeprowadzonej

w Ośrodku Pomocy Społecznej w Dębnicy Kaszubskiej.

Nazwa i adres jednostki kontrolowanej:

Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębnicy Kaszubskiej, ul. Ks. Antoniego Kani 26, 76-248 Dębница Kaszubska.

Przedmiot kontroli:

Poprawność realizacji zadań z zakresu ustawy o pomocy społecznej zleconych gminie przez administrację rządową i zadań własnych gminy w 2023 r.

Okres objęty kontrolą:

od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r.

Podstawa prawna przeprowadzenia kontroli:

Działając na podstawie art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283) oraz przepisów rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 2285 ze zm.).

Data rozpoczęcia i zakończenia kontroli:

od 19 września 2024 r. do 18 października 2024 r.

Kierownik jednostki kontrolowanej:

Pan [.....] – Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Dębnicy Kaszubskiej.

Skład zespołu kontrolującego:

1. [.....] – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku, upoważnienie Nr 226/2024 z dnia 9 września 2024 r. – przewodnicząca zespołu kontrolnego.
 2. [.....] – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku, upoważnienie Nr 226/2024 z dnia 9 września 2024 r. – członek zespołu kontrolnego.
-

Czynności kontrolnych dokonano w obecności kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej Pana [.....] oraz wyznaczonego przez niego pracownika Pani [.....] – starszego inspektora ds. kadr i płac.

Cel kontroli: ocena organizacji, skuteczności pracy i poprawności realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej zleconych gminie przez administrację rządową i zadań własnych gminy w 2023 r.

Informacje o kontroli: kontrola planowa, kompleksowa przeprowadzona w oparciu o Roczny Plan Działalności Kontrolnej Wojewody Pomorskiego na 2024 r.

Tematyka/zakres kontroli obejmował następujące elementy:

1. Struktura organizacyjna Ośrodka:

- informacje ogólne,
- organizacja pracy ośrodka,
- charakterystyka gminy.

2. Stan zatrudnienia i kwalifikacje osób zatrudnionych w Ośrodku, w tym spełnianie standardów zatrudnienia określonych w art. 100 ust. 11 i 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

3. Ogólne założenia polityki społecznej gminy określone w ustawie o pomocy społecznej:

- ocena zasobów pomocy społecznej,
- strategia rozwiązywania problemów społecznych,
- sprawozdanie z działalności ośrodka.

4. Tryb przyznawania świadczeń z pomocy społecznej w formie zadań:

- własnych gminy o charakterze obowiązkowym,
- własnych gminy o charakterze fakultatywnym,
- zleconych gminie z zakresu administracji rządowej.

5. Kontrakt socjalny.

6. Praca socjalna świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku.

7. Poradnictwo specjalistyczne.

8. Wykorzystanie dotacji celowej z budżetu państwa przez gminę w 2023 roku na:

- zadania zlecone z zakresu administracji rządowej określone w art. 18 ust.1 pkt 9 ustawy o pomocy społecznej;
- dofinansowanie zadań własnych obowiązkowych gminy, określonych art. 17 ust. 1 pkt 4, pkt 14, 18-20 ustawy o pomocy społecznej.

9. Współpraca Ośrodka z:

- władzami gminy,
- urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach,
- organizacjami pozarządowymi, instytucjami działającymi na rzecz społeczności lokalnej, innymi.

10. Wykonanie zaleceń pokontrolnych.

Informacja o przeprowadzeniu przedmiotowej kontroli:

Wójt Gminy Dębница Kaszubska p. [.....] oraz Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej p. [.....] zostali zawiadomieni o zakresie i przewidywanym czasie trwania czynności kontrolnych, w tym terminie rozpoczęcia kontroli kompleksowej, zawiadomieniem z dnia 9 września 2024 r., znak: PS-IX.431.2.24.2024.

Akty prawne regulujące działalność Ośrodka w okresie objętym kontrolą:

- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm. i Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.);
- ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 ze zm. i Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm.);
- ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2561 ze zm.);
- ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000 ze zm. i Dz. U. z 2023 r. poz. 775 ze zm.);
- ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 530);
- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 ze zm. i Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.);
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. Nr 189, poz. 1598 ze zm.);
- rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2021 r. poz. 893);
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 listopada 2010 r. w sprawie wzoru kontraktu socjalnego (Dz. U. nr 218, poz. 1439);
- Uchwała nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019–2023 (M. P. z 2018 r. poz. 1007 ze zm.);
- akty prawa miejscowego i inne.

Ustalenia ogólne, wykaz skrótów użytych w protokole:

Ilekcioć w protokole jest mowa o:

- **Ośrodku, jednostce kontrolowanej OPS** – należy przez to rozumieć: Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębnycy Kaszubskiej.
- **Kierowniku** - należy przez to rozumieć kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Dębnycy Kaszubskiej.
- **Ustawie, ustawie o pomocy społecznej** – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.
- **Kpa** – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego.
- **Rozporządzeniu** - należy przez to rozumieć rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.
- **wywiad środowiskowy** – rozumie się przez to rodzinny wywiad środowiskowy.
- **ZK** – zakład karny.
- **DPS** – dom pomocy społecznej.
- **SUO** – specjalistyczne usługi opiekuńcze.
- **UG** – Urząd Gminy w Dębnycy Kaszubskiej.
- **RG** - Rada Gminy w Dębnycy Kaszubskiej.

Kontrolujący 16 września 2024 r. złożyli oświadczenie, że nie istnieją okoliczności uzasadniające ich wyłączenie od udziału w niniejszej kontroli.

W toku kontroli wyjaśnień udzielał:

Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Dębnycy Kaszubskiej p.
[.....] oraz starszy inspektor ds. kadr i płac – p.
[.....].

USTALENIA KONTROLI

1. Struktura organizacyjna Ośrodka Pomocy Społecznej w Dębnycy Kaszubskiej.

Informacje ogólne.

Ośrodek został powołany na mocy Uchwały Nr IX/30/90 Gminnej Rady Narodowej w Dębnycy Kaszubskiej z dnia 26 lutego 1990 r. w sprawie powołania Ośrodka Pomocy Społecznej w Dębnycy Kaszubskiej.

Siedziba Ośrodka Pomocy Społecznej mieści się w budynku dwukondygnacyjnym przy ul. ks. Antoniego Kani w Dębnicy Kaszubskiej.

Na parterze w budynku znajduje się pięć pomieszczeń:

- dwa pokoje pracowników socjalnych;
- sekcja świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego;
- punkt konsultacyjny, w którym przyjmuje adwokat i psycholog;
- serwerownia oraz toaleta.

Na piętrze w budynku znajdują się pomieszczenia:

- księgowości,
- kierownika Ośrodka wraz z sekretariatem,
- kuchnia oraz toaleta.

Każde stanowisko pracy zostało wyposażone w podstawowy sprzęt komputerowo-biurowy z [.....]. Pracownicy socjalni w terenie poruszają się [.....] (za co [.....]) lub samochodem należącym do Urzędy Gminy Dębica Kaszubska.

Strukturę organizacyjną Ośrodka tworzy:

- kierownik;
- zastępca kierownika;
- sekcja dodatków mieszkaniowych i energetycznych;
- sekcja pomocy materialnej dla uczniów;
- sekcja analiz i projektów;
- składnica akt;
- klub senior+;
- sekcja finansowa;
- sekcja środowiskowa;
- sekcja usług opiekuńczych;
- sekcja wspierania rodziny;
- sekcja obsługi;
- sekretariat.

[Dowód: akta kontroli str. 19-20, 37-38, 70]

Ośrodek jako jednostka budżetowa gminy Dębica Kaszubska nieposiadająca osobowości prawnej działa na podstawie Statutu stanowiącego Załącznik do Zarządzenia nr 3 Naczelnika Gminy Dębica Kaszubska z dnia 23 marca 1990 r.

W kontrolowanym okresie obowiązywał Statut powołany Uchwałą nr XLVI/342/2014 Rady Gminy Dębica Kaszubska z dnia 29 października 2014 r., zmieniony Uchwałą Nr XIV/108/2016 RG Dębica Kaszubska z dnia 30 marca 2016 r. oraz Uchwałą Nr XXIV/191/2017 RG Dębica Kaszubska z dnia 30 stycznia 2017 r.

W trakcie analizy dokumentu stwierdzono, że Statut wymaga zmiany w zakresie siedziby Ośrodka oraz używania przez niego pieczęci, ponadto stwierdzono omyłkę pisarską w numerze Uchwały powołującej Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębnicy Kaszubskiej.

Powyższe zostało omówione z kierownikiem Ośrodka.

W dniu 10 października 2024 r. do Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku wpłynął projekt uchwały w sprawie uchwalenia Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Dębnicy Kaszubskiej, zawierający zmiany w zakresie siedziby i przedmiotu działalności.

[Dowód: akta kontroli str. 40-50, 556-566]

Kierownik Ośrodka określił wewnętrzne zasady i zasady postępowania m.in. poprzez:

- Regulamin organizacyjny;
- Regulamin pracy;
- Regulamin wynagradzania;
- Zarządzenie nr 18/2020 w sprawie ustalenia godzin przyjmowania interesantów w OPS.

[Dowód: akta kontroli str. 51-76]

Organizacja pracy Ośrodka.

Ośrodek czynny jest w dni robocze, w godzinach:

- poniedziałek: 8:00 – 18:00;
- wtorek – czwartek: 7:00 – 15:00;
- piątek: 7:00 – 14:00.

OPS prowadzi stronę internetową pod adresem <https://debnicakaszubska.naszops.pl/>.

Obszarem działania Ośrodka są granice administracyjne gminy Dębica Kaszubska, w której w skład wchodzi 43 miejscowości, podzielone na 22 sołectwa.

Pracownicy socjalni świadczą pracę socjalną i przeprowadzają rodzinne wywiady środowiskowe poza siedzibą jednostki w 5 rejonach pracy socjalnej.

Z pisma kierownika wynika, że w budynku Ośrodka zawsze pozostaje pracownik socjalny, który zajmuje się obsługą klientów oraz bieżącym kontaktem z klientem.

W każdy piątek w godzinach 10:00 - 14:00 pracownicy Ośrodka oraz klienci pomocy społecznej mają możliwość korzystania z konsultacji prawnych. W Urzędzie Gminy Dębica Kaszubska świadczone są porady obywatelskie i mediacja w ramach nieodpłatnej pomocy prawnej.

[Dowód: akta kontroli str. 20-21, 71, 76,]

Charakterystyka gminy Dębica Kaszubska.

Z pisma kierownika wynika, że do głównych problemów społecznych gminy należy trudna sytuacja ekonomiczna, wysokie bezrobocie, niskie kwalifikacje mieszkańców oraz wyzwania demograficzne i zdrowotne. *„Brak żłobka w gminie stanowi dodatkowe wyzwanie oraz ograniczony transport publiczny. Starzejąca się populacja generuje zapotrzebowanie na usługi opiekuńcze i zdrowotne, a izolacja społeczna osób starszych stanowi poważne wyzwanie. Uzależnienia, zwłaszcza od alkoholu, negatywnie wpływają na funkcjonowanie rodzin, generując przemoc domową oraz pogłębiając problemy związane z ubóstwem i dysfunkcjami wychowawczymi. Dodatkowo mieszkańcy gminy zmagają się z ograniczonym dostępem do opieki zdrowotnej, w tym usług psychiatrycznych.”*

Z danych UG Dębicy Kaszubskiej wynika, że na dzień 31 grudnia 2023 r. liczba mieszkańców wyniosła 8976 osób.

Z pisma można następnie wyczytać, że najczęściej w sferze zainteresowania służb socjalnych znajdują się osoby zmagające się z długotrwałą lub ciężką chorobą, osoby ubogie, bezrobotne oraz rodziny z problemami opiekuńczo-wychowawczymi. Osoby w wieku produkcyjnym stanowią znaczną część populacji korzystającej z pomocy społecznej, następnie młodzież w wieku do 17 roku życia. Osoby starsze, w wieku poprodukcyjnym to najmniejsza grupa, lecz także wymagająca uwagi.

[Dowód: akta kontroli str. 20-22]

2. Stan zatrudnienia i kwalifikacje zatrudnionych osób w systemie pomocy społecznej, w tym spełnianie standardów zatrudnienia określonych w ustawie o pomocy społecznej.

Kadra Ośrodka.

W kontrolowanym okresie w Ośrodku zatrudnione były 24 osoby na stanowiskach:

- Kierownika Ośrodka,
- zastępcy kierownika – starszy inspektor ds. świadczeń rodzinnych,
- starszego inspektora ds. płac i kadr,
- głównego księgowego,
- konsultanta w sekcji analiz i projektów,
- 3 starszych inspektorów,
- Inspektora,
- 2 specjalistów pracy socjalnej,
- starszego pracownika socjalnego,
- 2 pracowników socjalnych,
- 2 asystentów rodziny,
- koordynatora,
- 3 opiekunów,
- 3 młodszych opiekunów,

- pomocy biurowej - sprzątaczk.

[Dowód: akta kontroli str. 92]

Kwalifikacje zawodowe kierownika Ośrodka i jego zastępcy.

Z akt osobowych wynika, że p. [.....] zatrudniony od 31 lipca 2020 r. w Ośrodku Pomocy Społecznej w Dębnicy Kaszubskiej na stanowisku kierownika Ośrodka spełnia wymagania art. 122 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Do stanowiska pracy został sporządzony zakres czynności.

[Dowód: akta kontroli str. 77-86]

Porozumieniem zmieniającym warunki pracy zawartym w dniu 1 lipca 2021 r. p. [.....] objęła stanowisko zastępcy kierownika Ośrodka. Z akt osobowych wynika, że **nie spełnia wymagań art. 122 ust. 1 i 3 ustawy o pomocy społecznej** w zakresie udokumentowanego stażu pracy w pomocy społecznej oraz ukończonej specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej.

Powyższa nieprawidłowość będzie przedmiotem zaleceń pokontrolnych.

[Dowód: akta kontroli str. 90-91, 567-577]

Zarządzeniem Nr 19/2004 r. Wójta gminy Dębica Kaszubska z dnia 4 maja 2004 r. udzielono upoważnienia kierownikowi ośrodka pomocy społecznej do wydawania decyzji administracyjnych – zgodnie z art. 110 ust. 7 ustawy o pomocy społecznej.

Zarządzeniem Nr 122/2021 Wójta Gminy Dębica Kaszubska z dnia 29 lipca 2021 r. upoważniono p. [.....] – zastępcę kierownika Ośrodka do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy.

[Dowód: akta kontroli str. 87-89]

Kwalifikacje pracowników socjalnych.

W 2023 r. Ośrodek zatrudniał starszego pracownika socjalnego, dwóch specjalistów pracy socjalnej oraz dwóch pracowników socjalnych. Z akt osobowych wynika, że spełniają oni wymagania ustawowe.

Do stanowiska pracy pracownika socjalnego został sporządzony zakres czynności.

W kontrolowanym okresie pracownicy socjalni odbyli szkolenia podnoszące ich kwalifikacje zawodowe.

Średnia wysokość wynagrodzeń zasadniczych wyniosła 4 230,00 zł.

Wszyscy pracownicy socjalni zatrudnieni w Ośrodku świadczyli pracę socjalną oraz przeprowadzali rodzinne wywiady środowiskowe poza siedzibą Ośrodka, wobec czego pobierali co miesiąc dodatek do wynagradzania w wysokości 400 zł.

[Dowód: akta kontroli str. 93-103]

Kwalifikacje osób wykonujących usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Usługi opiekuńcze świadczyło 7 opiekunów środowiskowych, którzy posiadali kwalifikacje zawodowe w zakresie opiekuna.

W aktach osobowych w każdym przypadku znajdowało się zaświadczenie o ukończeniu szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy.

[Dowód: akta kontroli str. 104-109]

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi były świadczone przez osoby posiadające kwalifikacje zgodne z § 3 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.

[Dowód: akta kontroli str. 110-154]

Spełnianie standardów zatrudnienia. ¹

W 2023 r. Ośrodek zatrudniał pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 1 795 mieszkańców. Objął pracą socjalną 72 rodziny lub osoby samotnie gospodarujące.

Wobec powyższego, w Ośrodku, w 2023 r. spełniał standardy zatrudnienia.

3. Ogólne założenia polityki społecznej gminy określone w ustawie o pomocy społecznej:

Ocena zasobów pomocy społecznej.

W dniu 30 kwietnia 2024 r. ocena zasobów Ośrodka Pomocy Społecznej w Dębniczy Kaszubskiej za 2023 r. została przedstawiona Wójtowi Gminy Dębница Kaszubska.

[Dowód: akta kontroli str. 155-158]

Strategia rozwiązywania problemów społecznych.

Uchwałą Nr XXVII/193/2021 Rady Gminy Dębница Kaszubska z dnia 28 stycznia 2021 r. przyjęto Strategię rozwiązywania problemów społecznych dla Gminy Dębница Kaszubska na lata 2021-2025. Strategia zawierała niezbędne elementy wymienione w art. 16b ust. 2 i 3 ustawy o pomocy społecznej.

Ośrodek zgodnie z założeniami strategii przeprowadza co roku jej monitoring.

¹ Dane ze sprawozdania MRIPS-03-R i MPiPS-06 za 2023 r.

[Dowód: akta kontroli str. 159-168]

Sprawozdanie z działalności Ośrodka

Sprawozdanie z działalności Ośrodka stanowi Załącznik Nr 12 do Sprawozdania rocznego z wykonania budżetu Gminy Dębica Kaszubska za 2023 r.

[Dowód: akta kontroli str. 169-181]

4. Tryb przyznawania świadczeń z pomocy społecznej w formie zadań:

Własnych o charakterze obowiązkowym:

Udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym.

Gmina realizuje powyższe zadanie na podstawie umowy z:

- Towarzystwem Pomocy im Brata Alberta w Słupsku,
- Pomorskim Centrum Pomocy Bliźniemu MONAR-MARKOT w Gdańsku,
- Stowarzyszeniem na rzecz Bezdomnych „AGAPE” Borowy Młyn,
- Stowarzyszeniem Edukatorów i terapeutów „Zaczarowani” Schronisko w Koleczkowie.

Uchwałą Nr XIV/107/2019 Rady Gminy Dębica Kaszubska z dnia 27 listopada 2019 r. ustalono zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych lub w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.

Z rocznego sprawozdania wynika, że 15 osobom udzielono pomocy w formie schronienia, z czego 6 osobom w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi. Gmina poniosła z tego tytułu koszty w kwocie 278 159,00 zł.

Kontroli poddano akta losowo wybranych 7 postępowań administracyjnych zakończonych wydaniem decyzji administracyjnej o nr:

1. PS.5112.1023.2023	2. PS.5112.1188.2023	3. PS.5112.1039.2023
4. PS.5112.1158.2023	5. PS.5112.1157.2023	6. PS.5112.8.2023
7. PS.5112.1239.2023		

Analiza akt wykazała, że przyznanie tymczasowego schronienia nastąpiło na zasadach art. 48 i 48a ust. 1 i art. 106 ust. 1 i 4 ustawy o pomocy społecznej, a świadczenia uważa się za zasadnie przyznane.

Nie wniesiono zastrzeżeń do zasadności przyznawania pomocy. Nie wniesiono zastrzeżeń do dokumentacji.

Ośrodek udzielał pomocy doraźnej w zakresie przyznania niezbędnego ubrania poprzez przyznanie zasiłków celowych lub pozyskuje odzież od osób prywatnych.

[Dowód: akta kontroli str. 29-30, 182-204]

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych.

Z rocznego resortowego sprawozdania wynika, że pomocy w formie zasiłku okresowego udzielono 163 osobom. Wypłacono 866 świadczeń na kwotę 551 191,00 zł – z dotacji celowej budżetu państwa. Średnia wysokość zasiłku okresowego w 2023 r. wyniosła 636,48 zł.

Najczęstszym powodem udzielenia pomocy było bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność lub inne przyczyny.

Kontroli poddano akta losowo wybranych 12 postępowań administracyjnych zakończonych wydaniem decyzji administracyjnej o nr:

1. SPS.5101-104-1-2023/ID	2. SPS.5101-161-1-2023/JT	3. SPS.5101-66-1-2023/JT
4. SPS.5101-51-1-2023/JT	5. PS.5101.650.2023	6. SPS.5101-124-1-2023/ID
7. PS.5101.1119.2023	8. PS.5101.281.2023	9. SPS.5101-53-1-2023/JT
10. PS.5101.719.2023	11. SPS.5101-149-1-2023/JT	12. PS.5101.59.2023

Skontrolowane akta zawierały niezbędne dokumenty potwierdzające opisaną w wywiadach sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową osoby lub rodziny, w tym podanie lub „wniosek o przyznanie świadczeń z pomocy społecznej” opatrzony datą wpływu i numerem porządkowym. W każdym badanym przypadku wysokość przyznanych świadczeń ustalona była prawidłowo.

Wydane decyzje administracyjne zawierały elementy wymienione w art. 107 Kpa, zawierały aktualne powołaną podstawę prawną.

W każdym badanym przypadku decyzjom nadawano klauzulę natychmiastowej wykonalności na podstawie art. 108 Kpa.

Ponadto stwierdzono, że w prowadzonych postępowaniach Ośrodek stosował się do zapisu art. 106 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej, przyznając świadczenia od miesiąca, w którym wpłynął wniosek wraz z kompletem dokumentacji.

Rada Gminy nie podwyższyła minimalnej kwoty zasiłku okresowego.

Stwierdzone uchybienie:

W jednym badanym przypadku decyzją nr SPS.5101-161-1-2023/JT z dnia 15.12.2023 r. przyznano zasiłek okresowy z powodu bezrobocia, z przeznaczeniem na zakup odzieży. Jak wskazuje art. 39 ust. 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej, w przypadku tym powinien zostać przyznany zasiłek celowy na pokrycie części lub całości kosztów zakupu odzieży.

Kierownik Ośrodka zapytany, czy w kontrolowanym okresie były przyznawane zasiłki okresowe z przeznaczeniem na określony cel wskazał, że pomocy takiej udzielono w 11 przypadkach dla 5 osób. Były to przypadki, w których zaistniało prawdopodobieństwo marnotrawienia przyznanych świadczeń lub wówczas, gdy świadczeniobiorca przeznaczyłby środki na coś, co nie jest niezbędną potrzebą bytową.

[Dowód: akta kontroli str. 205-226, 554-555]

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych.

W okresie objętym kontrolą przyznawano i wypłacano zasiłki celowe. Pomocą w formie zasiłku celowego objęto 260 osób i rodzin. Na zasiłki celowe wydatkowano środki finansowe w wysokości 459 506,00 zł. Wydano 16 odmownych decyzji z powodu przekroczenia kryterium dochodowego, braku wystąpienia przesłanek do udzielenia pomocy finansowej oraz z powodu odmowy przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Kontroli poddano 9 postępowań administracyjnych, w których wydano decyzje o nr:

1. SPS.5102-228-1-2023/ID	2. PS.5102.1118.2023	3. PS.5102-228-2023/ID
4. PS.5102-333-2023/JT	5. PS.5102.616.2023	6. PS.5102-264-2023/ID
7. PS.5102-253-1-2023/JT	8. PS.5102-219-1-2023/ID	9. PS.5102-254-1-2023/JT

Skontrolowano 8 teczek osób, które w okresie objętym kontrolą korzystały z tej formy pomocy. Nie wniesiono zastrzeżeń do zasadności przyznawania pomocy. Nie wniesiono zastrzeżeń do dokumentacji.

[Dowód: akta kontroli str. 31, 227-230, 552-553]

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego.

W kontrolowanym okresie nie udzielano pomocy w wyżej opisanym zakresie.

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

W kontrolowanym okresie nie udzielano pomocy w wyżej opisanym zakresie.

Przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego.

W kontrolowanym okresie nie udzielano pomocy w wyżej opisanym zakresie.

Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz usług sąsiedzkich.

Z rocznego sprawozdania wynika, że w 2023 r. z ww. pomocy udzielono 42 osobom. Z tego tytułu gmina poniosła koszty w kwocie 452 126,00 zł. Nie świadczone specjalistycznych usług opiekuńczych oraz usług sąsiedzkich.

W okresie objętym kontrolą Gmina Dębica Kaszubska realizowała powyższe zadanie na podstawie:

- Uchwały Nr XIV/108/2019 Rady Gminy Dębica Kaszubska z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, zmienionej
 - Uchwałą Nr XXIX/206/2021 Rady Gminy Dębica Kaszubska z dnia 25 lutego 2021 r.
- Uchwały NR LXV/535/2023 Rady Gminy Dębica Kaszubska z dnia 21 grudnia 2023 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze i usługi sąsiedzkie.

Koszt godziny usługi opiekuńczej wynosił 35,25 zł, natomiast specjalistycznej usługi opiekuńczej – 38,75 zł (do czerwca 2023 r.) i 39,95 zł (od lipca do grudnia).

Kontrolą objęto 15 postępowań administracyjnych, w oparciu o które wydano następujące decyzje administracyjne o nr:

1. PS.5122.1063.2023	2. PS.5122.1048.2023	3. PS.5122.1046.2023
4. PS.5122.1070.2023	5. PS.5122.1.2023	6. PS.5122.126.2023
7. PS.5122.127.2023	8. PS.5122.1049.2023	9. PS.5122.1043.2023
10.SPS.512-46-1-2023/ID	11.SPS.512-41-1-2023/ID	12.SPS.512-50-1-2023/ID
13.SPS.512-40-1-2023/ID	14.SPS.512-51-1-2023/ID	15.SPS.5122.1050.2023

Analiza akt wykazała, że we wszystkich badanych przypadkach odpłatność za świadczone usługi była obliczana procentowo, zgodnie z posiadanym dochodem osoby uprawnionej, na podstawie uchwały rady gminy.

Z akt spraw wynika, że usługi opiekuńcze realizowane były w zakresie zaspokajania codziennych potrzeb życiowych i bytowych, na podstawie „Indywidualnego zakresu usług opiekuńczych”.

Wywiady przeprowadzono w miejscu zamieszkania osób i rodzin ubiegających się o przyznanie pomocy w terminach określonych w § 3 rozporządzenia MRiPS w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Świadczenia przyznawano w drodze decyzji administracyjnych, wydanych w terminach zgodnych z art. 35 § 1 i § 3a Kpa, doręczonych w siedzibie Ośrodka i na zasadach art. 39 § 1 i art. 46 § 1 Kpa. Wydane decyzje posiadały niezbędne elementy wymienione w art. 107 Kpa.

Świadczenia uznaje się za zasadnie przyznane.

Nie wniesiono zastrzeżeń do zasadności przyznawania pomocy. Nie wniesiono zastrzeżeń do dokumentacji.

[Dowód: akta kontroli str. 231-282]

Prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach treningowych lub wspomaganych.

Z pisma kierownika Ośrodka wynika, że *„Gmina Dębica Kaszubska nie posiada uchwały w sprawie mieszkań chronionych, treningowych lub wspieranych. Jednak jeżeli zajdzie potrzeba skierowania osób do wymienionej formy wsparcia sporządzona zostanie stosowna uchwała.”*.

[Dowód: akta kontroli str. 283]

Dożywianie dzieci i dorosłych.

Ze sprawozdania dotyczącego programu Posiłek w szkole i w domu wynika, że udzielono pomocy w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności 567 osobom, a 201 osoby skorzystały z posiłku. Koszty Programu wyniosły ogółem 606 396,00 zł, z czego 130 982,00 zł stanowiły środki własne gminy. Program realizowany był w 4 szkołach i 3 przedszkolach. Średni koszt posiłku wyniósł 8,70 zł.

Program Posiłek w szkole i w domu realizowany był na podstawie:

- Uchwały Nr III/16/2018 Rady Gminy Dębica Kaszubska z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie uchwalenia programu osłonowego „Pomoc Gminy Dębica Kaszubska w zakresie dożywiania na lata 2019-2023” zmienionej
 - Uchwałą Nr LVI/424/2023 Rady Gminy Dębica Kaszubska z dnia 30 marca 2023 r. w sprawie uchwalenia programu osłonowego „Pomoc Gminy Dębica Kaszubska w zakresie dożywiania na lata 2019-2023”.
- Uchwały Nr III/17/2018 Rady Gminy Dębica Kaszubska z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie określenia zasady zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku lub żywności bądź świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” zmienionej

- Uchwałą Nr LV/406/2023 Rady gminy Dębica Kaszubska z dnia 9 lutego 2023 r. w sprawie określenia zasady zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku lub żywności bądź świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych rządowym programem „Posiłek w domu i w szkole”.
- Uchwały Nr III/18/2018 Rady Gminy Dębica Kaszubska z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych Programem „Posiłek w szkole i w domu na lata 2019-2023” zmienionej
 - Uchwałą Nr LV/407/2023 Rady gminy Dębica kaszubska z dnia 9 lutego 2023 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych Programem „Posiłek w szkole i w domu na lata 2019-2023”.

Kontrolą objęto postępowania administracyjne przyznające świadczenia, zakończone wydaniem decyzji administracyjnej o nr:

w formie posiłku:		
1. PS.5113.524.2023	2. PS.5113.1379.2023	3. PS.5113-58-1-2023/ID
4. PS.5113-65-1-2023/JT	5. PS.5113-10-1-2023/ID 6. SPS.5113-10-2-2023/ID	7. SPS.5113-7-1-2023/ID 8. SPS.5113-7-2-2023/ID
9. SPS.5113-23-1-2023/ID	10. SPS.5113-26-1-2023/JT 11. SPS.5113-26-2-2023/JT	12. SPS.5113-35-1-2023/JT
13. SPS.5113-25-1-2023/ID	14. SPS.5113-45-1-2023/JT	15. SPS.5113-40-1-2023/ID 16. SPS.5113-40-2-2023/ID
17. SPS.5113-16-1-2023/ID 18. SPS.5113-16-2-2023/ID	19. SPS.5113-53-1-2023/JT 20. SPS.5113-53-2-2023/JT	21. SPS.5113-37-1-2023/JT

w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności:		
1. PS.5102.478.2023	2. PS.5102.1258.2023	3. SPS.5102-229-1-2023/ID
4. PS.5102.282.2023	5. SPS.5102.478.2023	6. SPS.5102-68-1-2023/JT
7. SPS.5102-260-1-2023/ID	8. PS.5102.1202.2023	9. PS.5102.1284.2023
10.SPS.5102-38-1-2023/ID	11.PS.5102.507.2023	12.SPS.5102-256-1-2023/JT

Analiza wykazała, że Ośrodek udzielał wsparcia osobom spełniającym warunki określone w art. 7 ustawy o pomocy społecznej oraz spełniającym kryterium dochodowe w wysokości 200% kryterium dochodowego.

W objętych kontrolą aktach spraw znajdowały się dokumenty potwierdzające sytuację osobistą, rodzinną i majątkową osoby lub rodziny, określoną w art. 107 ust. 5b, 5d ustawy o pomocy społecznej.

Stwierdzone nieprawidłowości:

- W 8 badanych przypadkach przyznano pomoc w formie posiłku do końca roku szkolnego 2023/2024 co nie jest zgodne z umową na realizację programu „Posiłek w szkole i w domu”, zawartą pomiędzy Wojewodą Pomorskim a gmina Dębica Kaszubska oraz zasadami Programu. W 6 badanych przypadkach zmieniono decyzję w zakresie przyznania pomocy.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił, że pomoc w formie posiłku (z programu „Posiłek w szkole i w domu”) przyznawano do końca roku szkolnego 2023/2024, zgodnie z umową Urzędu Gminy z agentem. Po dostrzeżeniu błędnie wystawionych decyzji zmieniono ich okres trwania do grudnia 2023 r. zgodnie z terminem realizacji zadania zawartym w umowie z Wojewodą Pomorskim.

- W 6 badanych przypadkach w decyzji administracyjnej nie określono dokładnej daty przyznania pomocy w formie posiłku, dokonywano jedynie wpisu „do końca roku szkolnego 2023/2024”.

[Dowód: akta kontroli str. 286-363, 550-551]

Sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym.

W 2023 r. nie sprawiono pogrzebu. Gmina Uchwałą Nr VII/40/2015 Rady Gminy Dębica Kaszubska z dnia 27 maja 2015 r. w sprawie sposobu sprawienia pogrzebu, określiła sposób sprawienia pogrzebu.

[Dowód: akta kontroli str. 284-285]

Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu.

Z pisma kierownika Ośrodka wynika, że w 2023 r. 21 mieszkańców gminy przebywało w DPS. Gmina z tego tytułu poniosła koszty w wysokości 986 670,00 zł.

Osoby przebywały w:

- Domu Pomocy Społecznej prowadzonym przez Zgromadzenie Braci Szkół Chrześcijańskich, Przytocko – 2 osoby;
- Domu Pomocy Społecznej w Parchowie prowadzonym przez Zgromadzenie Sióstr Benedyktynek Samarytanek Krzyża Chrystusowego – 1 osoba;
- Domu Pomocy Społecznej dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnych Intelktualnie prowadzonym przez Zgromadzenie Sióstr Św. Jadwigi w Elblągu – 1 osoba;
- Domu Pomocy Społecznej w Lubuczewie – 5 osób;
- Domu Pomocy Społecznej w Lęborku – 2 osoby;
- Domu Pomocy Społecznej w Machowinie - 2 osoby;
- Domu Pomocy Społecznej w Malborku – 1 osoba;
- Domu Pomocy Społecznej Leśna Oaza w Słupsku - 3 osoby.

W kontrolowanym okresie do domu pomocy społecznej zostały skierowane 3 osoby. Kontroli poddano akta osoby skierowanej w 2023 r. do domu pomocy społecznej przeznaczonej dla osób przewlekle psychicznie chorych. Analiza akt wykazała, że osobę umieszczono w DPS ze względu na wiek i stan zdrowia oraz brak możliwości zapewnienia niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych w schronisku dla osób bezdomnych. Decyzję o skierowaniu i umieszczeniu wydano na zasadach art. 59 ust. 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej. Opłata za pobyt w DPS wnoszona była przez mieszkańca domu w wysokości nie wyższej niż 70% jego dochodu. Gmina, z której osoba została skierowana do DPS, pokrywała różnicę między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez mieszkańca.

Stwierdzona nieprawidłowość:

- Decyzją nr SPS.5102-345-1-2023/ID z dnia 19.12.2023 r. przyznano pomoc w formie zasiłku celowego na wniosek pracownika socjalnego i w oparciu o sporządzoną notatkę służbową – co nie jest zgodne z art. 102 ust. 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej.

[Dowód: akta kontroli str. 32-33, 364-398]

Pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego.

Z resortowego sprawozdania wynika, że 9 osobom udzielono pomocy w ww. zakresie. Szczegółowej kontroli poddano akta 3 osób. Analiza wykazała, że udzielono pomocy w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności z programu Posiłek w szkole i w domu, zasiłku okresowego oraz zasiłku celowego.

Nie wniesiono zastrzeżeń do zasadności przyznawania pomocy oraz zastrzeżeń do zapisów zawartych w aktach osobowych klientów.

[Dowód: akta kontroli str. 417-430]

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych oraz opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Z resortowego sprawozdania wynika, że do zasiłku stałego było uprawnionych 105 osób, z czego 14 osób pozostawało w rodzinie. Z pisma kierownika Ośrodka wynika, że w 2023 r. opłacono składkę na ubezpieczenie zdrowotne 96 osobom.

Kontroli poddano postępowania administracyjne zakończone decyzją nr:

1. SPS.5100-31-1-2023/JS	2. PS.5100.1228.2023	3. PS.5100.854.2023
4. SPS.5100-43-1-2023/ID	5. SPS.5100-25-1-2023/JT	6. SPS.5100-7-1-2023/ID
7. PS.5100.800.2023	8. SPS.5100-4-1-2023/ID	9. PS.5100.980.2023
10. SPS.5100-37-3-2023/ID	11. PS.5100.982.2023	12. SPS.5100-47-1-2023/ID

Analiza akt wykazała, że zasiłki stałe przyznawano zgodnie z art. 37 ustawy o pomocy społecznej. W aktach znajdowały się dokumenty potwierdzające opisaną w rodzinnych wywiadach środowiskowych sytuację osobistą, rodzinną, zawodową, zdrowotną i majątkową osoby lub rodziny ustaloną na podstawie dokumentów wymienionych w art. 107 ust. 5b i 5d ustawy o pomocy społecznej. Kwoty zasiłków stałych nie były niższe niż 100 zł miesięcznie.

Osobom nie posiadającym uprawnień do ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu, Ośrodek przyznawał świadczenie w formie opłacenia składki na ubezpieczenie zdrowotne, w wysokości zgodnej z zapisem ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Nie wniesiono zastrzeżeń do zasadności przyznawania pomocy. Nie wniesiono zastrzeżeń do zapisów zawartych w aktach osobowych klientów.

[Dowód: akta kontroli str. 33, 431-456]

Zadań własnych gminy:

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych.

W 2023 r. udzielono pomocy w ww. zakresie 44 osobom. Średnia wysokość specjalnego zasiłku celowego wyniosła 334,44 zł. Wydano jedną decyzję administracyjną w zakresie odmowy przyznania zasiłku celowego, z powodu braku przesłanek mających na celu udzielenia pomocy finansowej.

Kontroli poddano 9 postępowań, w wyniku których wydano decyzje o nr:

1. SPS.5102-253-1-2023/ID	2. SPS.5102-340-1-2023/ID	3. PS.5102.307.2023
---------------------------	---------------------------	---------------------

4. SPS.5102-316-1-2023/ID	5. SPS.5102-130-1-2023/JT	6. PS.5102.881.2023
7. SPS.5102-343-1-2023/ID	8. SPS.5102-315-1-2023/ID	9. SPS.5102-147-1-2023/JT

Nie wniesiono zastrzeżeń do zapisów zawartych w aktach spraw klientów, a świadczenia uważa się za zasadnie przyznane.

[Dowód: akta kontroli str. 31, 457-480]

Przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze.

W kontrolowanym okresie nie udzielano pomocy w wyżej opisanym zakresie.

Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich.

W kontrolowanym okresie nie udzielano pomocy w wyżej opisanym zakresie.

Prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki.

Gmina Dębica Kaszubska od 1 grudnia 2018 r. prowadzi Środowiskowy Dom Samopomocy w Motarzynie przy ul. Kasztanowej 10.

Opracowanie i realizacja projektów socjalnych.

W kontrolowanym okresie Ośrodek nie realizował projektów socjalnych.

[Dowód: akta kontroli str. 33]

Podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.

W okresie objętym kontrolą podejmowano inne zadania z zakresu pomocy społecznej wynikające z rozeznaczonych potrzeb gminy. Realizowano program osłony Pomoc Gminy Dębica Kaszubska w zakresie dożywiania na lata 2019-2023.

[Dowód: akta kontroli str. 25-27]

Zadań zleconych gminie:

Organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

W okresie objętym kontrolą organizowano i świadczone specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi. SUO realizowano dla 5 osób m.in. w zakresie wspierania logopedii, treningu umiejętności społecznych oraz terapii pedagogicznej, uczenia i rozwijania umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, pielęgnacji jako procesu leczenia, rehabilitacji i usprawniania zaburzonych funkcji organizmu.

Koszt 1 godziny specjalistycznej usługi wyniósł 150 zł - w przypadku realizacji zadania przez podmiot zewnętrzny i 38,76 zł lub 39,95 zł - w przypadku świadczenia specjalistycznej usługi opiekuńczej przez osobę zatrudnioną w Ośrodku.

Skontrolowano akta wszystkich 6 osób korzystających z tej formy pomocy. Jak ustalono, SUO świadczone były dla osób dorosłych, jak również małoletnich, na podstawie zaświadczeń od lekarza psychiatry lub neurologa. W każdym badanym przypadku rodzaj specjalistycznych usług opiekuńczych został indywidualnie dostosowany do poszczególnych potrzeb osób wymagających pomocy.

W przypadku osób objętych terapią, w aktach osobowych znajdowały się sprawozdania z prowadzonych zajęć. SUO rozliczane były na podstawie miesięcznych tabel czasu pracy.

Nie wniesiono zastrzeżeń do zasadności przyznania pomocy oraz zastrzeżeń co do zapisów zawartych w aktach spraw osób korzystających z tej formy pomocy.

[Dowód: akta kontroli str. 481-509, 529-533]

Wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

W kontrolowanym okresie wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd było wypłacane 2 opiekunom. Kontrolą objęto akta spraw 2 opiekunów.

Nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień w tym zakresie.

[Dowód: akta kontroli str. 510-528, 567-577]

5. Kontrakt socjalny.

W sprawozdaniu rocznym MPiPS-03 stwierdzono rozbieżności w zakresie zawierania kontraktów socjalnych. Kierownik Ośrodka wyjaśnił, że „*pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej w 2023 r. zawarli 3 kontrakty socjalne z osobami bezrobotnymi, które miały na celu aktywizację zawodową osób bezrobotnych. Natomiast jeden z kontraktów socjalnych zawarty został z osobą przewyciężającą trudności w celu ustalenia jej aktualnej sytuacji zdrowotnej. Ze względu na niewprowadzenie kontraktów socjalnych do systemu POMOST oraz błędne ich wprowadzenie nie zostały one wykazane w sprawozdaniu MRiPS-03-R za 2023 r.*”.

Kontroli poddano 2 kontrakty socjalne (część A i B), które sporządzone zostały na odpowiednim formularzu stanowiącym Załącznik do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 listopada 2010 r. (Dz. U. Nr 218 poz.1439).

Nie stwierdzono uchybień w tym zakresie, jednakże poinformowano o konieczności wprowadzania sporządzanych kontraktów socjalnych do systemu informatycznego wspomagającego jednostki organizacyjne pomocy społecznej w realizacji zadań gminy.

[Dowód: akta kontroli str. 25, 399-416]

6. Praca socjalna.

Ze sprawozdania rocznego wynika, że pracownicy socjalni w 2023 r. udzielili pomocy w postaci pracy socjalnej 72 rodzinom. W kwestionariuszach przeprowadzonych rodzinnych wywiadów środowiskowych pracownicy socjalni odnotowywali działania podejmowane na rzecz osoby lub rodziny oraz wyznaczone cele zamierzonych działań.

[Dowód: akta kontroli str. 25-27]

7. Poradnictwo specjalistyczne.

Z pisma kierownika Ośrodka wynika, że poradnictwo specjalistyczne było świadczone przez psychologa, terapeutę oraz prawnika, a także pracowników socjalnych dla osób lub rodzin, które miały trudności lub wykazywały potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych.

[Dowód: akta kontroli str. 28]

8. Wykorzystania dotacji celowej z budżetu państwa.

W kontrolowanym okresie gmina Dębica Kaszubska wykorzystała dotację celową z budżetu państwa w wysokości 1 773 064,43² na zadania:

- 488 000,00 zł - program Posiłek w szkole i w domu;
- 589 089,29 zł – zasiłki stałe;
- 50 899,08 zł – składka zdrowotna do zasiłku stałego;
- 118 280,00 zł - utrzymanie OPS;
- 6 426,26 zł – wynagrodzenie opiekunów prawnych;
- 360 183,78 zł – zasiłki okresowe;
- 13 145,00 zł – dodatek do wynagrodzenia 400 zł;
- 107 041,02 zł – SUO dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

9. Współpraca Ośrodka.

² Dane z Oddziału Planowania i Budżetu Wydziału Polityki Społecznej Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku.

Z pisma kierownika wynika, że Ośrodek ściśle współpracuje z jednostkami samorządu terytorialnego, jednostkami budżetowymi, placówkami oświatowymi, policją, kuratorami, sądem, organizacjami pozarządowymi oraz pożytku publicznego, stowarzyszeniami, kościołem. Z powiatowym urzędem pracy współpracuje w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach, w tym realizacji Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

[Dowód: akta kontroli str. 34]

10. Zalecenia pokontrolne.

16 lipca 2014 r. pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku przeprowadzili kontrolę kompleksową w Ośrodku Pomocy Społecznej w Dębicy Kaszubskiej.

Przedmiotem kontroli była organizacja, ocena skuteczności pracy i poprawności realizacji zadań zleconych przez administrację rządową z zakresu pomocy społecznej w 2013 r.

W trakcie kontroli stwierdzono, następujące nieprawidłowości:

1. Statut, który pomimo zachodzących zmian ustawowych, mających wpływ na jego działalność nie jest aktualizowany na bieżąco.
2. W części dokumentacji brak było aktualnych rodzinnych wywiadów środowiskowych, w oparciu o które dokonana winna być kwalifikacja do pomocy. Przyznawano pomoc na podstawie wywiadów środowiskowych przeprowadzonych wcześniej do innej formy pomocy – co naruszało art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.
3. W części dokumentacji dotyczącej przyznania specjalistycznych usług opiekuńczych w 2013 roku brak było aktualnych zaświadczeń lekarskich.

W związku ze stwierdzeniem powyższych nieprawidłowości w dniu 28 sierpnia 2014 r. wydane zostały zalecenia pokontrolne w zakresie:

1. Dostosowania Statutu Ośrodka do aktualnego stanu prawnego.
2. Przyznawania pomocy na podstawie aktualnych rodzinnych wywiadów środowiskowych.
3. Przyznawania specjalistycznych usług opiekuńczych na podstawie aktualnych zaświadczeń lekarskich.

W trakcie kontroli w zespół kontrolny stwierdził, że zalecenia pokontrolne zostały zrealizowane.

11. Postępowanie skargowe wobec jednostki.

W kontrolowanym okresie do Wydziału Polityki Społecznej Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku nie wpłynęła skarga na pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Dębnicy Kaszubskiej.

12. Ocena działalności Ośrodka Pomocy Społecznej.

W zakresie objętym kontrolą, pomimo stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości w działalności jednostki, Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębnicy Kaszubskiej oceniono **pozytywnie z nieprawidłowością**, w związku z czym zostaną wydane zalecenia pokontrolne.

Na tym kontrolę zakończono.

Dokonano wpisu o przeprowadzeniu kontroli w książce kontroli w Ośrodku Pomocy Społecznej w Dębnicy Kaszubskiej.

Pouczenie.

Zgodnie z § 17 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając, w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyn tej odmowy.

Ponadto odmowa podpisania protokołu kontroli przez kierownika jednostki podlegającej kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole.

Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku wobec zastrzeżeń.

Niniejszy protokół sporządzono dnia 23 października 2024 r. w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przekazano kierownikowi Ośrodka Pomocy Społecznej w Dębnicy Kaszubskiej, drugi egzemplarz pozostawiono w aktach Wydziału Polityki Społecznej Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku.

Kierownik jednostki kontrolowanej:

Dębница Kaszubska, dn. 11 listopada 2024 r. [.....]

(Miejsce podpisania protokołu i data)

Kontrolujący:

1. [.....]

2. [.....]

**Wyłączenie jawności informacji publicznej na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r. poz. 902) w związku z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1781.) przez Monikę Lemiszewską.*